

Sygn. akt III KA 1/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz (przewodniczący)

SSN Dariusz Kala

SSN Andrzej Tomczyk (sprawozdawca)

Protokolant Małgorzata Czaratorska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Roberta Tarsalewskiego,
w sprawie oskarżonego **M. Z.**

w przedmiocie wyroku łącznego,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 15 kwietnia 2021 r.

apelacji wniesionej przez obrońcę
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 30 lipca 2020 r., sygn. akt II AKo (...),

**1. na podstawie art. 430§1 k.p.k. w zw. z art. 547§3 zd. 2 k.p.k.
a contrario pozostawia apelację bez rozpoznania w części
dotyczącej rozstrzygnięcia zawartego w punkcie 1. zaskarżonego
wyroku;**

2. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części;

**3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. B., Kancelaria
Adwokacka w (...), kwotę 1476 (jeden tysiąc czterysta
siedemdziesiąt sześć) zł, w tym 23% VAT, za sporządzenie i**

wniesienie apelacji i obronę skazanego świadczoną z urzędu w postępowaniu przed Sądem Najwyższym;

4. obciąża skazanego kosztami sądowymi postępowania odwoławczego.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w S. wyrokiem łącznym z dnia 16 października 2019 r., sygn. akt II K (...) wydanym na wniosek M. Z. połączył kary pozbawienia wolności wymierzone skazanemu wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w S. z dnia 2 października 2018 r., sygn. akt II K (...), i wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 23 lipca 2019 r. wydanym w sprawie II K (...), oraz wymierzył mu karę łączną 4 lat i 9 miesięcy pozbawienia wolności. Jednocześnie umorzył postępowanie w części dotyczącej połączenia kary orzeczonej wyrokiem w sprawie o sygn. akt II K (...)/11 i II K (...)/15.

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy skazanego wyrok ten został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z dnia 20 kwietnia 2020 r. w sprawie o sygn. akt V Ka (...).

Wyrokiem łącznym z dnia 12 lutego 2020 r. Sądu Rejonowego w S., wydanym w sprawie II K (...), połączono skazanemu M. Z. kary pozbawienia wolności wymierzone wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w S. z dnia 2 października 2018 r., sygn. akt II K (...), i wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 23 lipca 2019 r. w sprawie II K (...) oraz wymierzono mu karę łączną 5 lat pozbawienia wolności. Postępowanie to toczyło się na skutek pisma zastępcy Dyrektora Aresztu Śledczego w S. Wyrok uprawomocnił się 20 lutego 2020 r.

W treści zarządzenia z dnia 4 czerwca 2020 r. wydanego w sprawie V Ko (...), sędzia Sądu Okręgowego w G. zasygnalizowała wystąpienie w sprawie II K (...) Sądu Rejonowego w S. przesłanki z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.

Sąd Apelacyjny w (...), działając z urzędu, wyrokiem z dnia 30 lipca 2020 r., sygn. akt II AKo (...):

1. wznowił postępowanie w sprawie zakończonej wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 16 października 2019 r., sygn. akt II K (...), utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z dnia 20 kwietnia 2020 roku w sprawie o sygn. akt V Ka (...);
2. uchylił wyrok Sądu Rejonowego w S. z dnia 16 października 2019 r., sygn. akt II K (...) i wyrok Sądu Okręgowego w G. z dnia 20 kwietnia 2020 r. w sprawie o sygn. akt V Ka (...) i umorzył postępowanie.

Apelację od tego orzeczenia, na podstawie art. 547 § 3 zdanie 2 k.p.k. oraz art. 27 k.p.k., wniósł obrońca skazanego M. Z., zaskarżając go w całości.

Wyrokowi temu zarzucił:

1) naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. i art. 17 § 7 k.p.k., polegające na uznaniu, iż wyrok Sądu Rejonowego w S. z dnia 12.02.2020 r. sygn. akt II K (...) nie został objęty bezwzględną przyczyną odwoławczą, podczas gdy powyższy wyrok również spełnia przesłanki wskazane w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., a co za tym idzie Sąd Apelacyjny w (...) również powinien wznowić powyższe postępowanie, a następnie uchylić wyrok z dnia 12.02.2020 r.,

2) naruszenie przepisów postępowania karnego, które miało wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 6 k.p.k. w zw. z art. 117 § 1 k.p.k. oraz w zw. z art. 374 § 1 k.p.k. poprzez naruszenie przysługującego skazanemu prawa do obrony i brak zawiadomienia skazanego o czasie i miejscu rozprawy, co pozbawiło skazanego możliwości obrony swoich praw.

W konkluzji autor środka odwoławczego wniósł o:

1) uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania,

2) przyznanie od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy skazanego kosztów pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym według norm przepisanych wraz z należnym podatkiem VAT, gdyż koszty te nie zostały uiszczone w całości ani w części.

W toku rozprawy obrońca poparł wniesioną apelację i podtrzymał zarzuty w niej zawarte oraz wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, zaś prokurator wniósł o pozostawienie apelacji bez rozpoznania w części dotyczącej wznowienia postępowania, a w części dotyczącej umorzenia postępowania wniósł o utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W pierwszej kolejności niezbędne okazało się ustalenie zakresu zaskarżenia wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) przez obrońcę skazanego, co miało zasadniczy wpływ na treść rozstrzygnięcia. Analiza środka odwoławczego pozwala na przyjęcie, że obrońca skarży w przedmiotowym postępowaniu całość wyroku Sądu Apelacyjnego w (...), a więc nie tylko rozstrzygnięcie następcze, które przybrało postać umorzenia postępowania, ale także orzeczenie o wznowieniu postępowania i uchyleniu wyroków (a nawet nieobjęcie wznowieniem drugiej sprawy Sądu Rejonowego w S.– II K (...)). Taki natomiast zakres zaskarżenia w świetle art. 547 § 1 - 3 k.p.k. oraz orzecznictwa Sądu Najwyższego nie był prawidłowy. Zgodnie bowiem z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2020 r., II KA 1/20, środek odwoławczy, o którym mowa w art. 547 § 3 zd. drugie k.p.k., nie może odnosić się do rozstrzygnięcia wznowieniowego (pierwotnego) – tego zresztą nie dotyczy § 3 zd. pierwsze, które odsyła do szczególnego rodzaju rozstrzygnięć następczych, o jakich mowa w tym przepisie, a więc uniewinnienia i umorzenia postępowania.

W takim układzie procesowym, Sąd Najwyższy na podstawie art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 547 § 3 zd. drugie k.p.k. *a contrario* pozostawił apelację obrońcy skazanego bez rozpoznania w części dotyczącej rozstrzygnięcia

zawartego w punkcie 1. zaskarżonego wyroku, jako niedopuszczalną z mocy ustawy.

Zaistniała sytuacja nie stanowiła jednocześnie przeszkody do rozpoznania zarzutów zaprezentowanych w środku odwoławczym, a skierowanych przeciwko rozstrzygnięciu zawartemu w punkcie 2. wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

Zarzut sformułowany jako pierwszy nie był trafny. Uchybienie określone w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. odnoszące się do powagi rzeczy osądzonej (*res iudicata*) dotyczy bowiem tylko takiej sytuacji, gdy mimo ujemnej przesłanki procesowej, sąd wydał orzeczenie, chociaż zapadło już prawomocne orzeczenie dotyczące tej samej sprawy w innym postępowaniu. Analiza akt bezsprzecznie wykazała, że postępowanie w sprawie II K (...) prawomocnie zakończyło się dnia 20 lutego 2020 r. (k. 27), a więc jeszcze przed rozpoznaniem apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego od wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 16 października 2019 r. sygn. akt II K (...) (k. 42), a co za tym idzie przed jego prawomocnym zakończeniem.

Na uwzględnienie nie zasługiwał też zarzut drugi. Zgodnie z art. 544 § 3 k.p.k. w kwestii wznowienia postępowania sąd orzeka na posiedzeniu bez udziału stron, chyba że prezes sądu lub sąd postanowi inaczej. Zarządzeniem z dnia 16 lipca 2020 r. (k. 6) wyznaczono termin posiedzenia na 30 lipca 2020 r., bez zawiadamiania stron. Taka sytuacja w świetle obowiązujących przepisów była zatem legalna.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy utrzymał w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części.